

РЕЦЕНЗІЯ

Рецензента Сергія Хіміча, доктора медичних наук, завідувача кафедри загальної хірургії ВНМУ ім. М. І. Пирогова, професора на дисертаційну роботу аспіранта кафедри дитячої хірургії ВНМУ ім. М. І. Пирогова Коробка Юрія Євгенійовича на тему «Діагностика, лікування та профілактика ускладнень хірургічної патології тазових органів у дівчат (експериментально-клінічне дослідження)», подану до захисту у спеціалізовану вчену раду ДФ 05.600.071, що утворена згідно наказу в.о. ректора ЗВО Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова №26 від 22.02.2023 на підставі рішення Вченої ради ВНМУ ім. М. І. Пирогова №103 від 21 лютого 2023 року з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 228 «Педіатрія»

1. Актуальність обраної теми дисертації.

Дисертаційна робота Коробка Ю.Є. присвячена актуальній проблемі дитячої хірургії, а саме діагностиці та лікуванню хірургічної патології тазових органів у дівчаток. Така патологія в наш час є достатньо поширеною та заслуговує на прискіпливе її вивчення. Слід звернути увагу на те, що тазове розташування запаленого апендикса та, в першу чергу, гостра хірургічна патологія придатків матки можуть мати важкі наслідки щодо фертильної функції дівчат у майбутньому в випадках не вчасної чи некоректної діагностики та лікування. Окрім впливу на фертильну функцію дівчат, в майбутньому пацієнти із даною групою захворювань отримують ускладнення у вигляді спайкового процесу органів черевної порожнини, що створює передумови для хронічного абдомінального та тазового болю. Не зважаючи на науково-технічний прогрес, тема діагностики, лікування та профілактики ускладнень залишається недостатньо вивченою, що сприяє виникненню ускладнених форм патології у пацієнтів. Слід зазначити, що поєднана патологія придатків матки та апендиксу, а саме, апендикулярно-генітальний синдром є маловивченою патологією. Апендикулярно-генітальний синдром відсутній у МКХ-10 перегляду, не має діагностично-лікувального алгоритму. Особливо гостро питання стоїть щодо видалення малозміненого апендикса у випадку

поширення патологічного процесу із придатків матки. Щодо даної патології – відсутні багатоцентрові дослідження як у нашій країні, так і за кордоном, хоча вже загально прийнятий принцип оперування лише деструктивних форм апендициту. Незавершенність в абсолютній діагностиці форм гострого апендициту доводить неоднозначність в показах до оперативного лікування в усіх існуючих протоколах лікування цієї патології. Виконана за відсутності абсолютної необхідності апендектомія в довготривалій перспективі стає причиною багатьох патологічних ускладнень, особливо у пацієнтів жіночої статі.

Зважаючи на основні зазначені моменти, виконана дисертація є актуальною.

Дисертаційне дослідження виконано у відповідності до плану реалізації науково-дослідних робіт Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова і є фрагментом планової науково-дослідної роботи кафедри дитячої хірургії "Розробка та вдосконалення сучасних технологій діагностики, лікування, профілактики та реабілітації хірургічних захворювань у дітей". Номер державної реєстрації №0118U003918. Автором в комплексній темі виконано окремі фрагменти дослідження, присвячені покращенню ранньої діагностики та радикального хірургічного лікування хірургічної патології тазових органів у дівчат.

2. Оцінка наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача.

Робота подана як суцільне закінчене наукове дослідження, присвячене покращенню діагностики, лікування та профілактиці ускладнень хірургічної патології тазових органів у дівчат. Дисертація та опубліковані наукові роботи здобувача виконані та підготовлені на високому науковому рівні і базується на достатній для вирішення поставлених задач кількості клінічних спостережень (1394 хворих з хірургічною патологією тазових органів ретроспективної групи дослідження, 310 обстежених хворих – проспективне дослідження).

Автором проведено патентно-інформаційний та науковий пошук,

підготовлено та опубліковано 20 наукових праць, у тому числі 5 статей у виданнях, що відповідають вимогам порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. №44; 2 статті у виданнях, що індексуються у міжнародних науково метричній базі даних Scopus; отримано 3 патенти України на винахід.

Основні положення дисертаційної роботи та результати проведених досліджень доповідались на: I-й науково-практичній конференції з міжнародною участю «Охматдитівські читання», 23 – 24 вересня 2021 р., м. Київ, Україна; II-й науково-практичній конференції з міжнародною участю «Охматдитівські читання», 15 – 16 вересня 2022 р., м. Київ, Україна; Другій міжнародній фаховій школі для дитячих лікарів хірургічних спеціальностей: «Практична дитяча хірургія», 17 – 18 вересня 2022 р., м. Київ, Україна. Привертає увагу на наявність патентів за темою дисертації, що чітко доводить новизну завдань і результатів дослідження.

3. Новизна представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачем досліджень, повнота викладу в опублікованих працях.

Отримані результати дослідження доповнюють напрацювання інших авторів із обраної теми. Проте оригінальність і новизна даної наукової роботи аргументовані результатами експериментального, морфологічного та клінічного дослідження. Дисертантом було проведено експериментальну роботу на лабораторних щурах, в якій доведена можливість проведення органозберігаючих оперативних втручань навіть при перекрутах придатків матки в терміні до 72 годин. Також дослідження показали, що при видаленні скальпелем спостерігається менший ризик ускладнень в порівнянні з використанням високоенергетичних технік. Також в роботі було визначено залежність рівня цитокіну CCL₂/MCP-1 в післяопераційному періоді у дітей жіночої статі із гострою гінекологічною патологією із операційною травмою у випадках відкритих та лапароскопічних оперативних втручань. На основі

отриманих клініко-експериментальних результатів дослідження автором розроблено діагностично-лікувальний алгоритм гострої хірургічної патології тазових органів у дівчат.

В опублікованих наукових працях здобувача повністю викладені результати дисертаційного дослідження, наукові положення, висновки і практичні рекомендації, які випливають із них.

4. Наукова обґрунтованість отриманих результатів, наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Відповідно до поставленої мети і завдань дисертаційного дослідження автором досліджено і науково обґрунтовано системний підхід до виконання дисертаційного дослідження. Основні методи, які автор використав у роботі, базуються на аналізі достатньої величини масиву джерел літератури (проаналізовано 173 наукових праць), включаючи провідні дослідження з обраної проблеми в рецензованих фахових виданнях. Результати дослідження сформовано на достатній клінічній вибірці хворих ретроспективної та проспективної груп дослідження, що створило умови для ефективного аналізу отриманих висновків. Наукові положення ґрунтуються на статистично доведених результатах відповідно до вимог доказовості медичних досліджень. Аналіз отриманих даних проведений коректно та дозволяє використовувати результати дослідження у подальшому обговоренні.

В кінці роботи наведено 5 висновків, що достатньо для дисертаційного дослідження такого рівня, і вони відповідають завданням дисертації. Висновки, наукові положення та рекомендації засновані на опрацьованих автором даних власного дослідження з проведенням відповідного статистичного аналізу, що підтверджує їх достовірність, є логічним підсумком отриманих результатів дослідження.

5. Рівень виконання поставленого наукового завдання, оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності. В представленій роботі проведено ґрунтовний аналіз літературних джерел. Представлено методологічно коректне висвітлення в усіх розділах результати власних досліджень. Методи досліджень, що використані в дисертаційній роботі

відповідають сучасним вимогам до наукових досліджень. Статистична обробка первинного матеріалу також проведена коректно. Підтверджена статистична значимість отриманих результатів. Таким чином, дисертаційне дослідження проведено методологічно коректно, що дозволяє стверджувати, що здобувач оволодів необхідними компетенціями наукової діяльності.

6. Теоретичне і практичне значення результатів дослідження.

Теоретичне значення представленого дисертаційного дослідження полягає у науковому обґрунтуванні необхідності дослідження для медичної науки, воно надає додаткові наукові та практичні знання для діагностики, лікування і профілактики ускладнень хірургічної патології тазових органів у дівчат.

Практичне значення підтвержене тим, що дисертаційна робота відкриває нові можливості при виборі тактики оперативного лікування, оскільки в роботі був розроблений лікувально-діагностичний алгоритм щодо даної групи патологій.

7. Рекомендації щодо подальшого використання результатів дисертації в практиці. Щодо подальшого використання результатів дисертаційної роботи в медичній практиці, дисертант рекомендує підхід до вибору способу оперативного лікування дівчат з хірургічною патологією тазових органів диференційном та індивідуально, на основі даних, які були визначені при комплексному передопераційному обстеженні, з обов'язковим урахуванням добре відомих та запропонованих автором діагностичних засобів. Разом з тим, результати дисертаційного дослідження заслуговують на рекомендації до широкого використання у практичній діяльності хірургічних відділень, а також у навчально-методичній та науковій роботі кафедр медичного профілю закладів вищої медичної освіти України.

8. Відсутність (наявність) порушень академічної доброчесності

Фактів порушень академічної доброчесності дисертантом під час виконання автором дисертаційного дослідження та написання роботи не виявлено. Дисертаційне дослідження містить посилання на першоджерела цитованої інформації чи використаного фактажу, скриптів, тощо. Список використаної літератури оформлений згідно стилю АРА (Американської

психологічної асоціації). Виконано усі вимоги щодо прав на інтелектуальну власність. Оригінальність тексту дисертаційної роботи склала > 89,8% за даними перевірки системою сервісу“ Strike Plagiarism ”.

9. Висновок про відповідність дисертації встановленим вимогам. Таким чином, враховуючи вище наведене, варто відзначити, що дисертаційна робота Коробка Юрія Євгенійовича на тему «**Діагностика, лікування та профілактика ускладнень хірургічної патології тазових органів у дівчат (експериментально-клінічне дослідження)**», що подана на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 228 «Педіатрія», є завершеною і самостійною кваліфікаційною науковою працею, яка містить нові науково обґрунтовані результати, що дозволяють розв'язати актуальну задачу сучасної дитячої хірургії – покращити ефективність діагностики, лікування та профілактики ускладнень хірургічної патології тазових органів у дівчат включно із апендикулярно-генітальним синдромом. За обсягом проведеного дослідження, глибиною аналізу, новизною отриманих результатів, обґрунтованістю і достовірністю висновків та положень, представлена до захисту наукова робота повністю відповідає вимогам щодо дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії, відповідно наказу МОН України «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» від 12 січня 2017 р. № 40 та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. №44, а її автор Коробко Юрій Євгенійович заслуговує присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 228 «Педіатрія» та може бути представлена до офіційного захисту.

Рецензент,

д. мед. н., професор,
завідувач кафебри
загальної хірургії
ВНМУ ім. М. І. Пирогова

Сергій ХІМІЧ